
LESPAKKET TEKENPREVENTIE **SCHOOLKAMP**

Inleiding

Dit lespakket is ontwikkeld om aandacht te vragen voor tekenpreventie tijdens schoolkampen.

In 2006 en 2013 deed GGD Hart voor Brabant onderzoek naar kennis over teken en Lyme op basisscholen. In 2006 was er nog weinig aandacht voor tekenpreventie op basisscholen en op het voortgezet onderwijs. Tegenwoordig verstuurt de GGD jaarlijks informatie over tekenpreventie. Dit heeft er mede toe geleid dat de kennis over tekenpreventie en de ziekte van Lyme is toegenomen.

De kennis over tekenpreventie is de afgelopen jaren toegenomen maar de screening blijft achter. In het onderzoek 2013 geven scholen aan dat de kampbegeleiding bekend is met tekenbeten en hoe daarbij te handelen. Desondanks geeft een groot deel (de helft) aan geen dagelijkse screening te doen op tekenbeten of de leerlingen daarop attent te maken. Dit percentage is hoog, zeker gezien het feit dat een teek binnen 24 uur verwijderd moet worden om de kans op de ziekte van Lyme beperkt te houden.

Reden voor GGD Hart voor Brabant om te kijken hoe tekenpreventie onderdeel kan worden binnen het jaarlijkse schoolprogramma. Een begin is het lespakket dat voor u ligt.

Het lespakket "tekenpreventie schoolkamp" is kant-en-klaar en bevat een:

- PowerPoint presentaties voor kinderen
- Rap; filmpje en tekst
- Folder en poster van het RIVM
- Registratiekaart voor tekenbeten
- Instructie om een teek te verwijderen én
- Quiz voor kinderen

Aan school de vrijheid om het lespakket in zijn geheel te gebruiken of één of meerdere onderdelen te kiezen.

Om te zien hoe actueel het tekenprobleem is in de regio waar u op schoolkamp gaat, adviseren wij u de RIVM tekenbeet app te downloaden op uw smartphone.

Twee jeugdverpleegkundigen en een verpleegkundige infectieziektebestrijding stelden het lespakket samen. Wij staan open voor tips en suggesties!

U bereikt ons per [e-mail](#) of u kunt bellen naar telefoonnummer 088 – 368 6421.

Inhoud lespakket

Presentatie & Quiz

- [PowerPoint Tekenpreventie op \(school\)kamp](#) (via SlideShare)

Rap

- [Film](#) (via YouTube)
- [Tekst](#) (via SlideShare)

Folder en poster van het RIVM

- [Folder en poster](#)

Tekenverwijderaar

U kunt deze aanvragen via uw jeugdverpleegkundige. De kosten hiervan zijn € 2,- per stuk.

De tekenverwijderaar is ook in combinatie met Deet te bestellen. De kosten zijn dan € 13,50.

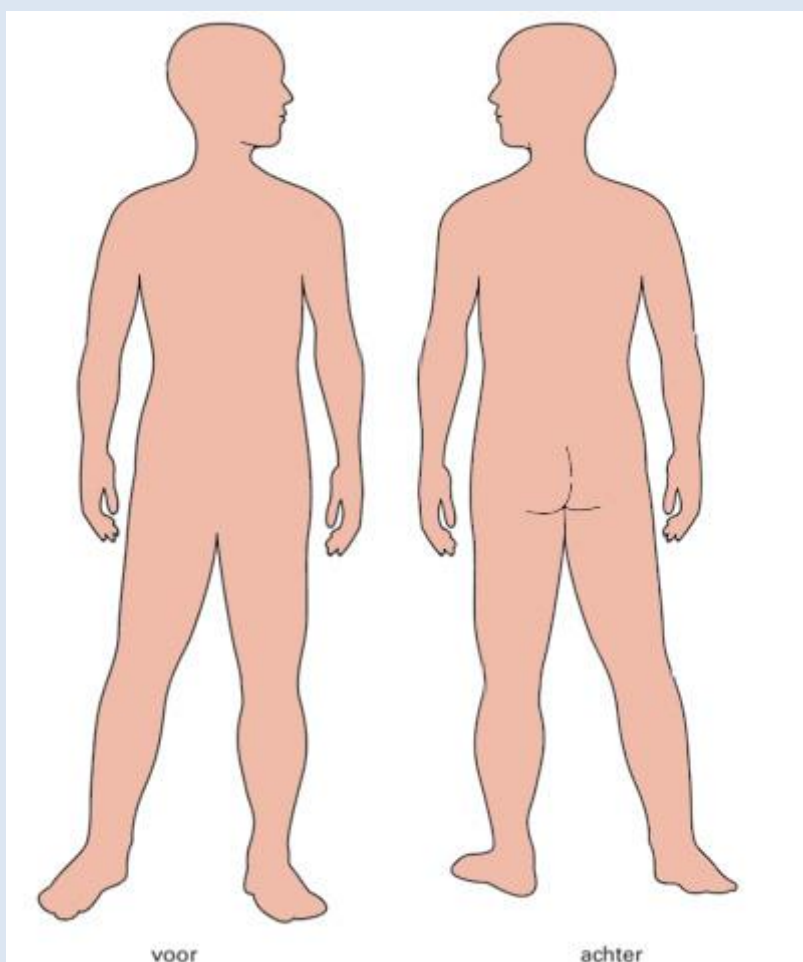
REGISTRATIEKAART TEKENBETEN

Geef met een pijl aan waar een teek verwijderd is en noteer de datum en naam van het kind bovenaan het formulier. Gebruik per kind een tekening. Geef het formulier na afloop van het kamp of de activiteit mee aan de ouders.

Naam: .....

Datum: .....

Op de plaats van de pijl is op de aangegeven datum een teek verwijderd. Ontstaat na enkele dagen op deze plek een ringvormige rode uitslag, die groter wordt dan 5 cm, ga dan naar de huisarts.

INSTRUCTIE **TEEK VERWIJDEREN**

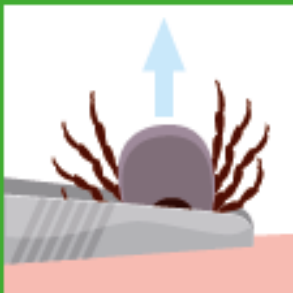
Controleer op tekenbeten! Controleer uw lichaam en uw kleding op tekenbeten als u in het groen bent geweest. Teken kunnen zich overal vastbijten, maar hebben voorkeur voor liezen, knieholtes, oksels, bilspleet, randen van het ondergoed, achter de oren en rond de haargrens in de nek.

Teken zijn erg klein! Controleer goed, want teken zijn bijna niet te zien. Gebruik eventueel een vergrootglas. Laat iemand anders controleren op de plekken die u zelf niet goed kunt zien of gebruik een spiegel. Krijgt u de teken niet uit uw kleding, was ze dan op 60 °C of doe ze in de wasdroger.

Haal teken snel weg! Hoe langer de teek in uw huid zit, hoe groter de kans dat hij ziekteverwekkers overdraagt. Gebruik geen alcohol, jodium, olie of andere middelen voordat u de teek weghaalt.

Hoe haalt u de teek weg? Pak de teek met een puntig pincet zo dicht mogelijk op de huid bij de kop vast en trek hem er langzaam uit. Als een stukje van de kop achterblijft is dat ongevaarlijk. Gebruikt u een andere tekenverwijderaar? Volg de gebruiksaanwijzing. Ontsmet daarna het beetwondje. Noteer wanneer en waar op de huid u gebeten bent!

QUIZ VRAGEN EN ANTWOORDEN

- Tot welke diersoort behoort de teek?
  - Spinnetjes
  - Insecten
  - Krabben
- Wat doet een teek?
  - Een teek likt het zweet van je huid
  - Een teek poept op de huid
  - Een teek bijt in je huid om bloed te zuigen (dit doet geen pijn)
- Waar leeft de teek in de winter?
  - Een teek leeft niet in de winter, het is te koud
  - Alleen de eitjes van de teek blijven leven in de bomen
  - Onder de grond, hij wordt actief als de temperatuur omhoog gaat
- Hoeveel eitjes legt een tekenwijfje?
  - 100
  - 3000
  - 300
- Wanneer controleer je jezelf en elkaar op teken?
  - Als je in de natuur geweest bent, controleer je altijd
  - Tekencontrole is niet nodig
  - Als je heel de dag binnen hebt gespeeld
- Wat is het meest voorkomende signaal van de ziekte van Lyme?
  - Een klein, rood plekje op de plek van de beet
  - Een rode ringvormige plek op de plaats van de tekenbeet en/of griepachtige verschijnselen
  - Buikpijn
- Wat doe je als je gebeten bent door een teek?
  - Je laat de teek zo snel mogelijk weghalen en houdt jezelf 3 maanden lang in de gaten (rode ringvormige plek en/of griepachtige verschijnselen)
  - Je dept de teek met alcohol
  - Je haalt de teek eruit met duim en wijsvinger